

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

عنوان مقاله :

« آشنایی با کودهای رایج در کشت برنج »

از: رحمان امامی

کارشناس ارشد و مدرس دانشگاه

مسئول روابط عمومی و آموزش فنی شرکت خدمات حمایتی

کشاورزی مازندران

برنج به عنوان مهم ترین ماده غذایی پر مصرف ما ایرانیان بعد از نان به شمار می رود که در حال حاضر به عنوان کشت غالب در استان مازندران به شمار می رود بطوریکه در حال حاضر بیش از ۲۰۰ هزار هکتار از اراضی زراعی استان مازندران به زیر کشت برنج می رود و با توجه به اهمیت موضوع کشت برنج به مهمترین کودهای مورد نیاز برای کشت برنج که دارای نقش اساسی در افزایش کمی و کیفی تولید این محصول مهم غذایی دارند به شرح ذیل اشاره می گردد:

کودهای سبز:

این نوع کود همان باقیمانده گیاهانی هستند که پس از برداشت محصول زراعی در خاک می مانند و به تدریج جذب خاک می شوند علاوه بر آن برخی از کشاورزان قبل از برداشت و یا بلافاصله پس از برداشت اراضی شالیزاری (اراضی که در آن برنج کشت شده اند) را به زیر کشت شبدر که نوعی علوفه دامی است می برند و از بقایای آن به عنوان کود سبز در زمین شالیزاری استفاده می نمایند.

کودهای دامی :

این کود همان فضولات دامی خشک شده می باشد که به صورت کودهای گوسفندی ، گاوی ، مرغی و سایر کودهای دامی به خاک اضافه شده و فقر غذایی خاک را بر طرف می نماید.

کودهای شیمیایی :

کودهای شیمیایی به عنوان رایج ترین کودهای مورد نیاز و پر مصرف در کشت برنج محسوب می شوند که پر مصرف ترین آنها همان کود ازته یا نیتروژن می باشد. بطور کلی کودهای شیمیایی مورد استفاده در کشت برنج شامل سه گروه اصلی کود ازته ، فسفات و پتاسه می باشد که هر کدام از این گروههای کودی براساس نوع خاک ، شرایط آب و هوایی ، شرایط رشد گیاه ، نوع محصول ، در مراحل مختلف زراعت برنج مورد استفاده قرار میگیرند:

انواع کودهای شیمیایی ازته شامل :

- کود اوره یا کود شکری که دارای ۴۶ درصد ازت می باشد.
- کود سولفات آمونیوم ، که دارای ۲۱ درصد ازت و ۲۴ درصد گوگرد می باشد.
- کود فسفات آمونیوم ، این کود به عنوان کود ازته دارای دو کاربرد تامین عناصر نیتروژن و فسفر را بر عهده دارد.
- کود نترات پتاسیم ، که اراضی زراعی و باغی به صورت محلول غذایی ترکیبی نیتروژن با پتاسیم مورد استفاده قرار می گیرد.
- کود نترات کلسیم : که در اراضی دارای کلسیم کم مورد استفاده قرار می گیرد.

انواع کودهای فسفره :

- کود سوپر فسفات تریپل
- کود سوپر فسفات ساده
- کود فسفات آمونیوم
-

انواع کودهای پتاسه:

- سولفات پتاسیم

کودهای بیولوژیک یا زیستی :

این نوع از کودها باعث فعال سازی مواد نهفته در خاک شده و با جذب هیدروژن هوا و تبدیل آن به مواد از ته و قابل جذب گیاه می گردد. کودهای بیولوژیک که از آنها به عنوان کودهای زنده یاد می شود و دارای اثرات مفید برای گیاه برنج می باشد پس از مصرف برخلاف کودهای شیمیایی نه تنها با آب شویی از مقدار آن کاسته نمی گردد بلکه به جهت تکثیر عوامل باکتریایی آن و با تولید آنزیم و فعال سازی و ساخت و قابل جذب نمودن مواد غذایی مورد نیاز برنج سبب رشد هماهنگ این گیاه زراعی شده و رشد و نمو آن را سرعت می بخشد.

کودهای ریز مغذی:

علاوه بر استفاده از کودهای پرمصرف همچون از ته ، فسفات و پتاسه ، کودهای با مصرف کم اما ضروری برای زراعت برنج هم در کشت برنج دارای اهمیت حیاتی می باشند که از آنها به عنوان کودهای ریز مغذی یاد می شود. کودهای ریز مغذی همچون آهن ، بر ، روی ، منگنز و سایر کودهای ریز مغذی از آن جهت دارای اهمیت می باشند که سبب افزایش کیفی محصول تولیدی برنج در مزارع می گردند.

پایان